

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I KŽ-786/01-6

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Ante Potrebice, kao predsjednika vijeća, te Milana Gudelja, Josipa Budinskog, mr. Branka Zmajevića i Ane Garačić, kao članova vijeća i tajnika u vijeću – višeg sudskog savjetnika Ahmeda Kapetanovića, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. M. M., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Vukovaru od 23. svibnja 2001., br. K-14/00, u sjednici održanoj dana 29. siječnja 2002. godine, u prisutnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Mladena Pantlika i optuženikovih branitelja A. G., odvjetnika iz V. i S. B., odvjetnika iz Z.,

r i j e š i o j e:

I. Prihvaća se žalba opt. M.M., **ukida** se pobijana presuda i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

II. Protiv opt. M.M. produljuje se pritvor.

Obrazloženje

Pobijanom presudom proglašen je krivim opt. M.M., zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, poblize opisanog u izreci te presude, za koje je po istom zakonskom propisu osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest godina, u koju mu je po čl. 63. st. 1. KZ, uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 12. listopada 1999., pa nadalje.

Na temelju čl. 122. st. 1. u svezi sa čl. 119. st. 1. i 2. toč. 6. ZKP, optuženik je dužan naknaditi troškove kaznenog postupka u iznosu od 6.171,00 kn i platiti paušalnu svotu od 800,00 kn.

Protiv te presude optuženik putem branitelja A.G., odvjetnika iz V. i S.B., odvjetnika iz Z., podnio je odvojene žalbe zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni i troškovima kaznenog postupka, s prijedlogom u žalbi podnesenoj po branitelju G. da se pobijana presuda preinači sukladno žalbenim navodima ili da se ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, a u žalbi podnesenoj po branitelju S.B. da se

pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje pred potpuno izmijenjenim vijećem, odnosno podredno da se optuženiku izrekne znatno blaža kazna.

S obzirom na sadržaj podnesenih žalbi i žalbene osnove zbog kojih optuženik pobija prvostupanjsku presudu, te žalbe razmatrane su kao jedna žalba zbog navedenih žalbenih osnova.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Nakon razgledanja spisa u smislu čl. 373. st. 1. ZKP, zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske dostavio je pismeni prijedlog, da se žalba optuženika odbije kao neosnovana i potvrdi prvostupanjska presuda.

Na zahtjev optuženika u smislu čl. 374. st. 1. ZKP, o sjednici vijeća uredno su izvješteni optuženik i njegovi branitelji, koji su uz zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i pristupili, dok predsjednik vijeća i vijeće nisu smatrali svrhovitim osigurati nazočnost optuženika koji se nalazi u pritvoru a ima branitelja.

Žalba je osnovana.

U pravu je optuženik kad u svojoj žalbi ističe prigovor, da je izreka pobijane prvostupanjske presude s jedne strane proturječna razlozima koji su navedeni u obrazloženju te presude, a s druge strane da su izostali razlozi o odlučnim činjenicama, pa da je time ostvarena apsolutno bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. KZ toč. 11. ZKP.

Naime, u činjeničnom opisu djela, prema izreci pobijane presude, optuženiku se inkriminira da je kao pripadnik tzv. "milicije SAO Krajina" u nakani nanošenja fizičke i psihičke boli i zastrašivanja okupiranog stanovništva, postupao protivno u tom dijelu izreke citiranim odredbama Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata i dopunskog Protokola uz tu Ženevsku konvenciju (Protokol 2), kojima se, uz ostalo, navodi i čl. 33. st. 2. te Konvencije, kojom odredbom se zabranjuje pljačka imovine stanovništva, kao i u čl. 4. st. 2. toč. g) dopunskog Protokola te Konvencije, koja se također navodi u izreci pobijane presude, a navodi se i odredba čl. 4. st. 2. toč. k) dopunskog Protokola uz Ženevsku konvenciju od 12. kolovoza 1949., koja odredba u tom dijelu citiranog Protokola 2 uopće ne postoji.

Nasuprot izloženom, u obrazloženju pobijane presude na str. 13, prvostupanjski sud navodi, da prihvaća obranu optuženika da su stvari ošt. J.J. "oduzete u ime milicije a ne da ih je on uzeo za sebe", pa je u skladu s takvim utvrđenjem iz činjeničnog opisa djela taj dio ispušten u odnosu na optužnicu, iako se u izreci i nadalje optuženiku inkriminira postupanje protivno tim odredbama Ženevske konvencije i Protokola 2, kao i postupanje protivno nepostojećoj odredbi iz čl. 4. st. 2. toč. k) dopunskog Protokola uz Ženevsku konvenciju od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava ne međunarodnog sukoba (Protokol 2).

S obzirom na izloženo, izreka presude nije posve razumljiva i proturječna je razlozima koji su u odnosu na taj dio inkriminacije navedeni u njezinom obrazloženju, poglavito u odnosu na pljačku imovine stanovništva.

S druge strane, u obrazloženju pobijane presude, koje se pretežnim dijelom svodi na prosto izlaganje procesnog materijala, bez temeljite analize obrane optuženika i ocjene izvedenih dokaza, prvostupanjski sud nije naveo ne samo dovoljne, uvjerljive i prihvatljive razloge, već nije naveo upravo nikakve razloge o obliku krivnje, odnosno elementima svijesti i volje u odnosu na izravnu odnosno neizravnu namjeru optuženika da hoće počinjenje kaznenog djela ili da na to pristaje (čl. 44. KZ).

Isto tako, iako se u konkretnom slučaju radi o kaznenom djelu sa blanketnom normom koja izričito upućuje na pravila međunarodnog prava koja sadržavaju bliže odredbe o protupravnosti određenog oblika ovog kaznenog djela, u obrazloženju pobijane prvostupanjske presude izostali su bilo kakvi razlozi o tome da li postupanje optuženika, kakvim ga smatra utvrđeni prvostupanjski sud, objektivno predstavlja kršenje pravila međunarodnog prava i u kom obliku, odnosno je li ostvaren objektivni uvjet kažnjivosti, tj. da je optuženikovo djelo protupravno i u smislu međunarodnoga prava.

S obzirom na izloženo, nema nikakve sumnje da je pobijanom prvostupanjskom presudom ostvarena apsolutna bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 1. ZKP, na koju u svojoj žalbi s pravom ukazuje optuženik.

Kako je ustanovljena postupovna povreda nužno dovela do ukidanja prvostupanjske presude, ovaj Vrhovni sud se nije upustio u ocjenu pravilnosti činjeničnih utvrđenja izloženih u obrazloženju pobijane presude i žalbenih prigovora u tom pravcu, međutim to će trebati imati u vidu prvostupanjski sud pri ponovnom suđenju.

Na ponovnom suđenju prvostupanjski sud će prije svega otkloniti postupovnu povredu na koju mu je ukazano ovim rješenjem, te će nakon provođenja dokaznog postupka utvrditi pravno-relevantno činjenično stanje, na kojem će temeljiti novu i na zakonu osnovanu presudu.

Kako se optuženik nalazi u pritvoru, to je ovaj sud u smislu čl. 388. st. 5. ZKP, ispitao postoje li još razlozi za pritvor i pri tome našao da ti razlozi postoje, u osnovi predviđenoj u čl. 102. st. 1. toč. 4. ZKP.

Naime, iako je ukidanjem pobijane presude prestao razlog za pritvor iz osnove navedene u čl. 102. st. 4. ZKP, zbog kojeg je protiv optuženika bio produljen pritvor nakon izricanja prvostupanjske presude, ako se ima u vidu da se optuženiku inkriminira kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva počinjenog na štetu više osoba, a sam način izvršenja djela i druge posebno teške okolnosti posebno s obzirom na vrijeme i prostor u kome je kazneno djelo počinjeno i dalje opravdavaju primjenu pritvora protiv optuženika na temelju zakonske osnove u čl. 102. st. 1. toč. 4. ZKP, zbog koje je protiv njega pritvor već više puta bio produljivan.

Zbog navedenih razloga, na temelju čl. 388. st. 1. i 5. ZKP, trebalo je odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

U Zagrebu, 29. siječnja 2002.

Zapisničar:
Ahmed Kapetanović, v. r.

Predsjednik vijeća:
Ante Potrebica, v. r.